

บทสรุป

การควบคุมทรัพย์สินนับเป็นสิ่งสำคัญไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานในภาคเอกชนหรือหน่วยงานในภาครัฐบาลก็ตาม เพราะหากการบริหารหรือการควบคุมทรัพย์สินที่ย่อมก่อให้เกิดการใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า ประหยัดและทำกำไรให้แกกิจการในที่สุด ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมทรัพย์สินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมทรัพย์สินอย่างแพร่หลายในปัจจุบันก็คือ การให้มีการควบคุมทางด้านบัญชี ซึ่งหมายถึงการจัดทำมีระบบการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับทรัพย์สินให้ครบถ้วน เพื่อสามารถแสดงฐานะการเงินของกิจการได้ และการควบคุมทางด้านการบริหารซึ่งหมายถึงการจัดทำมีการควบคุมทรัพย์สินให้รัดกุม และมีการเก็บสถิติประวัติต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน จัดทำงบประมาณควบคุมและบริหารการใช้ทรัพย์สิน รวมทั้งการตัดสินใจต่อไปได้อย่างไรก็ตามลักษณะของการควบคุมทางการบัญชีและการควบคุมทางการบริหารของแต่ละหน่วยงานนั้น อาจจะแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับลักษณะและวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงาน

การซื้อหรือลงทุนในทรัพย์สินของส่วนราชการจะต้องขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นปี ๆ ไป และปัจจุบันการตั้งงบประมาณรายจ่ายจะตั้งโดยพิจารณาจากสถิติการใช้จ่ายในปีก่อน ๆ และจากราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณประกาศกำหนดไว้ (ถ้ามี) งบประมาณในการซื้อทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็น พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี เสียก่อนจึงจะดำเนินการใช้จ่ายได้

การจัดหาและจัดการด้านพัสดุของส่วนราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการซื้อ การจ้าง การยืม การเช่า การรับโอน การแลกเปลี่ยน จนถึงการทำนายบัญชีนั้น จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2

พ.ศ. 2523 ซึ่งระเบียบดังกล่าว เน้นหนักทางด้านวิธีการจัดซื้อและจ้างทำ ส่วนการจัด
 การค้าพัสดุเพื่อให้เกิดการใช้พัสดุอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ระเบียบดังกล่าวกำหนดวิธี
 การควบคุมอย่างกว้าง ๆ และมุ่งควบคุมให้เห็นว่ามีทรัพย์สินแต่ละประเภทเท่าใด โดยให้
 จัดทำในบัญชีวัสดุในกรณีที่เป็นวัสดุหรือในรูปทะเบียน กรณีที่เป็นทรัพย์สินถาวร ได้แก่
 ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง นอกจากนั้นทรัพย์สินประเภทที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่เป็น
 ของส่วนราชการ ซึ่งเรียกว่าที่ราชพัสดุนั้น ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
 กำหนดให้อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง การดำเนินการเกี่ยวกับ
 ทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง เสียก่อน

ระบบการควบคุมพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521
 และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามฉบับที่ 2 พ.ศ. 2523 นั้น เป็นระบบการควบคุมที่แยกต่างหากไม่
 เกี่ยวข้องกับการบันทึกทางบัญชี ส่วนการเบิกจ่ายเพื่อชำระค่าทรัพย์สินดังกล่าวจะต้อง
 ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. 2520 และระเบียบการรับ-จ่าย
 การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2520

สำหรับระบบบัญชีของรัฐบาลไทย (ทั้งในภาคของกระทรวงการคลังและส่วน-
 ราชการ) ในปัจจุบันมุ่งควบคุมแต่เฉพาะด้านการรับ-จ่ายเงิน และถือว่ารายจ่ายทั้งหมด
 เป็นรายจ่ายขาด ฉะนั้นเมื่อส่วนราชการมีการซื้อทรัพย์สินจะถือเป็นรายจ่ายทั้งหมด
 ในปีงบประมาณที่จ่าย และไม่มี การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับทรัพย์สินในระบบบัญชี เพียงแต่บันทึก
 ควบคุมทรัพย์สินไว้ในบัญชีวัสดุ หรือทะเบียนครุภัณฑ์ตามระเบียบที่สำนักนายกรัฐมนตรี
 กำหนด ฉะนั้นการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สิน ตลอดจนการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์
 จึงมิได้มีความสัมพันธ์กันในระบบปัจจุบันและอำนาจในการกำหนดวิธีปฏิบัติก็แยกจากกันด้วย
 กล่าวคือ กระทรวงการคลัง เป็นผู้กำหนดวิธีการบันทึกบัญชี และสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้
 กำหนดการบันทึกเพื่อควบคุมทรัพย์สิน ซึ่งตามหลักการที่ถูกต้องแล้ว เรื่องนี้จะต้องสัมพันธ์
 กันจึงจะทำให้ผู้บริหาร เห็นภาพพจน์ของการบริหารและควบคุมทรัพย์สินที่มีไว้ในครอบครอง
 อย่างเด่นชัด

ดังนั้น เพื่อให้มีการควบคุมทรัพย์สินของส่วนราชการอย่างถูกต้อง และมีหลักเกณฑ์จึงได้เสนอแนะให้มีการควบคุมทรัพย์สินให้ครบถ้วนทั้งทางค่านับบัญชีและการบริหารทรัพย์สินดังนี้ ทางค่านับบัญชีได้เสนอแนะให้เพิ่มระบบการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับทรัพย์สินถาวรขึ้นทั้งในระบบบัญชีของรัฐบาลและระบบบัญชีส่วนราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าของทรัพย์สินถาวร เพื่อสามารถแสดงฐานะการเงินของประเทศให้ดียิ่งขึ้น แต่เนื่องจากทรัพย์สินถาวรของส่วนราชการมีมาก และราคาต่อหน่วยของทรัพย์สินดังกล่าวมีทั้งสูงและต่ำ การบันทึกทรัพย์สินถาวรทั้งหมดไว้ในบัญชีจะเป็นการเพิ่มภาระแก่กระทรวงการคลังมาก เพราะโครงสร้างของรัฐบาลเป็นโครงสร้างที่ใหญ่ ดังนั้นการบันทึกทรัพย์สินถาวรไว้ในบัญชีจึงควรเลือกบันทึกเฉพาะรายการที่สำคัญ โดยใช้มูลค่าต่อหน่วยของทรัพย์สินเป็นตัวกำหนด เช่น ทรัพย์สินถาวรที่มีมูลค่าต่อหน่วยไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท จึงจะบันทึกไว้ในบัญชีทรัพย์สินถาวร หากทรัพย์สินถาวรที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10,000 บาท ก็บันทึกเฉพาะในบัญชีชุดควบคุมการรับ-จ่ายเงิน (บัญชีกองทุน) เท่านั้น ไม่ต้องบันทึกบัญชีเป็นทรัพย์สินถาวร (แต่ต้องบันทึกในทะเบียนครุภัณฑ์ถ้าเป็นรายจ่ายหมวดค้ำครุภัณฑ์ไม่ว่ารายจ่ายนั้น จะมีจำนวนเงินต่อหน่วยเท่าใดก็ตาม)

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินถาวร (ยกเว้นที่ดิน) นั้น เนื่องจากค่าเสื่อมราคาถือเป็นค่าใช้จ่าย ถ้าจะคำนวณขึ้นก็จะคงจะต้องขอตั้งงบประมาณทำให้ง่ายยากในการปฏิบัติ และรัฐบาลไม่ได้ใช้ประโยชน์จากมูลค่าสุทธิ (Book value) ของทรัพย์สินถาวรเป็นหลักประกันในการกู้เงิน จึงเห็นว่าไม่ควรบันทึกค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินถาวรไว้ในระบบบัญชี แต่เพื่อให้สามารถทราบถึงมูลค่าสุทธิของทรัพย์สินถาวรเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ฐานะการเงินของแผ่นดิน จึงควรได้มีการกำหนดอัตราค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินถาวรที่ไต่บันทึกบัญชีไว้เป็นทรัพย์สิน และบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาประจำปี รวมทั้งค่าเสื่อมราคาสะสมไว้ในบัญชีย่อย ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบมูลค่าสุทธิของทรัพย์สิน และควรที่จะแสดงค่าเสื่อมราคาสะสมของทรัพย์สินถาวรไว้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วย

สำหรับการควบคุมตัวทรัพย์สิน (Physical control) นั้น ส่วนราชการต่าง ๆ จำเป็นต้องวางระบบการควบคุมทรัพย์สินขึ้นเองให้เหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินที่มีอยู่ ตลอดจนจัดเก็บสถิติที่สำคัญเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ควบคุม และจัดทำงบประมาณ รวมทั้งนำไปใช้ในการตัดสินใจด้วย ซึ่งแต่ละส่วนราชการอาจจะกำหนดระบบและวิธีการควบคุมในรายละเอียดที่แตกต่างกัน เนื่องจากส่วนราชการเป็นหน่วยงานที่ใหญ่มาก และจากการทดลองใช้แบบสอบถามตลอดจนศึกษาข้อมูลจากรายงานการตรวจสอบของ ส.ค.ง. แล้ว ก็ยังไม่สามารถจะทราบได้ว่ามีปัญหาหรือไม่ ดังนั้นผู้เขียนจึงได้ศึกษาระบบการควบคุมตัวทรัพย์สินแต่ละประเภทจากส่วนราชการเฉพาะแห่ง เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดในการควบคุมและปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งได้เสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบการควบคุมทรัพย์สินของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. การควบคุมวัสดุของ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากการศึกษาระบบการควบคุมวัสดุของ กรมสามัญศึกษา พบว่าระบบการจัดซื้อไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร หน่วยจัดซื้อไม่ได้มีหน้าที่จัดหาวัสดุให้เพียงพอ บางครั้งจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้จัดหาวัสดุให้แก่หน่วยผู้ใช้ เท่านั้น จึงทำให้ระบบการจัดเก็บและการควบคุมเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีวัสดุไม่ถูกต้องด้วย

ข้อเสนอแนะมีดังนี้

(1) ปรับปรุงระบบการจัดซื้อใหม่ โดยถือว่าการจัดซื้อทุกครั้งเป็นการซื้อเข้าคลังพัสดุของกรมทั้งสิ้นก่อน เมื่อกองหรือหน่วยงานใดต้องการใช้วัสดุจึงจะเบิกจากคลังพัสดุไปใช้ และให้หักเงินงบประมาณของกองต่าง ๆ ใช้คืนให้กองพัสดุและอุปกรณ์เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อวัสดุต่อไป

(2) ปรับปรุงคลังพัสดุให้มีชั้นวางหรือตู้สำหรับจัดเก็บวัสดุแต่ละประเภทให้เหมาะสม มีการทำบัญชีรายชื่อวัสดุในคลัง รวมทั้ง การปรับปรุงบัตรวัสดุให้เหมาะสม

(3) ปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายวัสดุโดยให้เจ้าหน้าที่คลังพัสดุทำทะเบียนคุมใบเบิกด้วย

(4) ปรับปรุงระบบการบันทึกการเบิกจ่ายวัสดุภายในกองให้รวดเร็ว และประหยัดยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นขั้นตอนการควบคุมหลังจากเบิกวัสดุมาจากคลังพัสดุแล้ว การควบคุมจึง เน้นการควบคุมการ เบิกจ่ายให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีสถิติการใช้ใน แต่ละหน่วยงาน หรือแต่ละกอง เพื่อใช้ในการควบคุมการใช้จ่ายต่อไป การทำหลักฐานการเบิก จึงไม่จำเป็น และได้เสนอแนะให้ยกเลิกขั้นตอนการใช้จ่ายเบิกและให้ใช้วิธีการลงชื่อใน สมุคบัญชีวัสดุแทน เมื่อมีการ เบิกวัสดุไปใช้

2. การควบคุมครุภัณฑ์ที่ไม่ใช่เครื่องจักรกลและยานพาหนะของ รพช.

หลักการควบคุมครุภัณฑ์ประเภทนี้จะมุ่งควบคุมเพื่อให้รู้ว่าครุภัณฑ์ที่ซื้อหรือ ได้รับมีอะไรบ้าง ตั้งอยู่ที่หรือใช้ประจำที่ใด มีสภาพอย่างไร ซึ่ง รพช. ก็ได้มีการจัดระบบ การควบคุมในจุดสำคัญตามหลักการดังกล่าว หากแต่รายละเอียดและวิธีการยังไม่สมบูรณ์ และเหมาะสมนัก จึงได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงไว้ดังนี้

(1) ทะเบียนครุภัณฑ์ของฝ่ายคลังพัสดุควรจัดให้มีการบันทึกแยกทะเบียน ครุภัณฑ์ตามกองหรือหน่วยงาน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหา และตรวจสอบ ครุภัณฑ์ของแต่ละกองหรือหน่วยงาน เพราะปัจจุบันมีได้แยกควบคุมเป็นกอง

(2) ทะเบียนครุภัณฑ์ที่กองผู้ใช้เป็นผู้จัดทำ ควรจัดทำเป็นทะเบียนถาวร และควรเพิ่มรายละเอียดในทะเบียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ไม่ใช่ใช้รายงานการตรวจนับประจำปี เป็นทะเบียนครุภัณฑ์ของปีถัดไป

(3) ควรเพิ่มรายละเอียดในใบประวัติการซ่อมครุภัณฑ์ให้สมบูรณ์เพื่อให้ ข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว

(4) ควรขยายงานด้านการตรวจสอบภายในให้คลุมถึง การตรวจสอบ ครุภัณฑ์ และควรปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบครุภัณฑ์ประจำปี กล่าวคือไม่ ควรให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำทะเบียนครุภัณฑ์ของ กอง เป็นผู้ตรวจสอบครุภัณฑ์ประจำปี โดยตรวจสอบรายการครุภัณฑ์ในกองของตนเองดัง เช่นที่ปฏิบัติอยู่

3. การควบคุมเครื่องจักรกลและยานพาหนะของ รพช.

การควบคุมเครื่องจักรกลและยานพาหนะของ รพช. ได้แบ่งการควบคุมออกเป็น 2 ระดับคือ

- (1) การควบคุมระดับจังหวัด
- (2) การควบคุมโดยส่วนกลาง ซึ่งเป็นหน้าที่ของกองควบคุมเครื่องจักรกล

จากการศึกษาข้อเท็จจริง เห็นว่าแนวทางการควบคุมในปัจจุบันมุ่งในด้านการควบคุมตัวทรัพย์สินทางด้านการใช้งาน การซ่อมแซมและการบำรุงรักษาในระดับจังหวัดเป็นหลัก แต่เนื่องจากการกำหนดระบบมาตรฐานการควบคุมด้านเครื่องจักรกลให้จังหวัดปฏิบัติยังไม่สมบูรณ์ ขาดการสรุปผลที่ดี จึงทำให้จังหวัดไม่อาจนำข้อมูลที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ได้นำมาใช้ในการจัดทำงบประมาณด้านเครื่องจักรกลที่เหมาะสม หรือใช้จ่ายรายจ่ายด้านเครื่องจักรกลให้เป็นไปอย่างประหยัด

นอกจากนี้กองควบคุมเครื่องจักรกล ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงานด้านเครื่องจักรของจังหวัดต่าง ๆ ก็ยังขาดการติดตามและประเมินผลที่ดี และไม่มีกำหนดเป้าหมายของการควบคุมทำให้ไม่มีแนวทางที่จะนำข้อมูลไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านการควบคุมเครื่องจักรกลและยานพาหนะให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นกองควบคุมเครื่องจักรกลควรจะได้มีการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานของจังหวัดให้สมบูรณ์ โดยเพิ่มระบบการสรุปผลที่ดีและแนวทางในการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการควบคุมและวางแผนการใช้งานของเครื่องจักรกลและยานพาหนะให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำข้อมูลการใช้จ่ายมาพิจารณาเพื่อควบคุมให้เป็นไปอย่างประหยัด เช่น การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น อีกทั้งค่าใช้จ่ายดังกล่าวหากเป็นข้อมูลที่ดีแล้วสามารถจะนำไปใช้ในการจัดทำงบประมาณที่เหมาะสมด้วย ดังนั้นแนวทางการปรับปรุงในขั้นแรกคือ กองควบคุมเครื่องจักรกลควรจะต้องกำหนดเป้าหมายของ

การควบคุมทั้งในระดับจังหวัด และระดับส่วนกลางให้แน่ชัดเพื่อจะได้วางแนวทางการควบคุมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละระดับ และเพื่อให้การควบคุมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรเพิ่มระบบการติดตามและประเมินผล รวมทั้งวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

4. การควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกรมธนารักษ์

การควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ ซึ่งจัดเป็นที่ราชพัสดุนั้น ได้แบ่งหน้าที่ในการควบคุมให้หน่วยงาน 2 หน่วย คือ

(1) กรมธนารักษ์ ทำหน้าที่ควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างของทุกส่วนราชการ จัดสรรให้ใช้รวมทั้งควบคุมการใช้และการจำหน่ายบัญชี

(2) ส่วนราชการผู้ใช้หรือครอบครองที่ดินและสิ่งก่อสร้าง มีหน้าที่ในการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เองตามความเหมาะสม

จากการศึกษาพบว่า การควบคุมยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งก็ได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขไว้แล้ว ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(1) ทางด้านกรมธนารักษ์ในฐานะผู้ควบคุมที่ดินและสิ่งก่อสร้างทั้งหมดของส่วนราชการ พบว่าในอดีตการจัดสรรที่ราชพัสดุให้ส่วนราชการใช้ยังไม่เหมาะสม ทำให้รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดหาเป็นจำนวนเงินมากในแต่ละปี ทั้ง ๆ ที่ยังมีที่ดินเหลือ แต่มีส่วนราชการบางแห่งได้ครอบครองไว้ ซึ่งไม่ได้ใช้ประโยชน์ อยากรู้ก็ตามสำหรับปัญหานี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรีออกมาเพื่อแก้ไขแล้ว แต่จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2526

(2) ทางด้านส่วนราชการผู้ใช้หรือครอบครองที่ดิน และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ยังไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลในอันที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้าง กล่าวคือ ไม่มีการจัดทำประวัติสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ การซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างแต่ละครั้งก็ดูจากสภาพของสิ่งก่อสร้างขณะนั้น ทำให้ไม่อาจประเมินได้ว่าส่วนราชการ

มีการดูแลรักษาทรัพย์สินเหมาะสมหรือไม่ ทั้งนี้ จึงเสนอแนะให้ทุกส่วนราชการมีการจัดทำประวัติสิ่งก่อสร้าง ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการซ่อมแซมแล้วยังช่วยให้สำนักงานงบประมาณมีข้อมูลที่จะใช้ในการพิจารณาจัดสรร เงินงบประมาณในด้านนี้ได้
 อย่างเหมาะสม

(3) กรมธนารักษ์ควรจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุเพิ่มขึ้นอีกชุดหนึ่ง โดยแยกทะเบียนตามการใช้ประโยชน์หรือการครอบครอง ได้แก่ ทะเบียนที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ กับทะเบียนที่ดินและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ไม่มีส่วนราชการใดครอบครอง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรที่ราชพัสดุให้ส่วนราชการอย่างมีประสิทธิภาพและอาจใช้ในการตรวจสอบยอดค่าน้ำขึ้นน้ำตกที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการ โดยให้กรมธนารักษ์จัดทำรายงานเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการทั้งหมด ส่งให้กระทรวงการคลัง เพื่อใช้ในการตรวจสอบยอดค่าน้ำขึ้นน้ำตกที่ดิน

สรุปแล้วจากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น หากได้มีการดำเนินการอย่างครบถ้วนทั้งด้านการควบคุมทางภาษีและทางค่าน้ำขึ้นน้ำตกแล้ว จะมีผลให้การควบคุมทรัพย์สินของส่วนราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้รัฐบาลในการวางแผนจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็สามารถจะช่วยให้เห็นภาพพจน์ฐานะการเงินของประเทศโลกยิ่งขึ้นด้วย